

10 Νοεμβρίου, 1994

ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ,
ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

ΝΕΛΛΗ ΨΑΡΑ ΚΡΟΝΙΔΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφeseίοντες,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ (ΑΡ.2),

Εφeseυβλήτων.

(Αναθεωρητική Εφεση Αρ. 1073.)

-
- Εκπαιδευτικοί υπάλληλοι — Διορισμοί — Ο περί Εκπαιδευτικών Λειτουργιών με Σύμβαση (Διορισμός σε θέσεις στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμος του 1985, Ν. 161/85 — Παρέχει εξουσία για μονιμοποίηση εκπαιδευτικών λειτουργιών που υπηρετούσαν προσωρινά με σύμβαση και όχι για τη διενέργεια διορισμών επί συμβάσει.* 5
 - Δευτερογενής Νομοθεσία — Έκδοση Κανονισμών έξω από τα πλαίσια του εξουσιοδοτικού νόμου — Τους καθιστά ανυπόστατους.*
 - Αρχή της ισότητας έναντι της Διοίκησης — Με βάση την αρχή αυτή ο προσωρινός διορισμός στη δημόσια υπηρεσία δεν παρέχει πλεονέκτημα στους διορισθέντες έναντι εξωτερικών υποψηφίων.* 10
 - Αιτιολογία διοικητικών αποφάσεων — Είναι επιβεβλημένη.*
 - Λέξεις και Φράσεις — "Διορισμός" στο Άρθρο 23 των περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων του 1969 - 1985.*
 - Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (η Επιτροπή), διόρισε με σύμβαση τα ενδιαφερόμενα μέρη από τους οικείους πίνακες διοριστέων - οι οποίοι καταρτίστηκαν βάσει κανονισμών που εκδόθηκαν έξω από τα Άρθρα 28 και 76 του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου του 1969, Ν. 10/69 - αφού έλαβε υπόψη την πείρα, τα προσόντα και όλα τα στοιχεία των φακέλλων τους. Οι διορισμοί επικυρώθηκαν από το πρωτόδικο Δικαστήριο το οποίο άχθηκε στην απόφασή του καθοδηγούμενο από απόφαση της Ολομέλειας στην οποία αποφαιίστηκε ότι ο αντίστοιχος προς το Ν. 161/85 νόμος που επεδίωξε την επίτευξη όμοιων σκοπών στη δημόσια υπηρεσία - ο Ν. 160/85 - δεν ήταν αντισυνταγματικός.* 15
20
25

Η πρωτόδικη απόφαση επεσιβλήθηκε για τους πιο κάτω λόγους:

5 1. Οι πίνακες διοριστέων που έγιναν βάσει Κανονισμών που εκδόθηκαν καθ' υπέρβαση εξουσίας και κηρύχθηκαν άκυροι από το Δικαστήριο συμπεριλήφθηκαν στα στοιχεία κρίσεως.

2. Οι αιτήσεις εξετάστηκαν εκτός των πλαισίων των σχεδίων υπηρεσίας.

10 3. Δόθηκε βαρύτητα σε διδακτική πείρα των ενδιαφερομένων μερών που κτήθηκε από αυτά κατά τη διάρκεια έκτακτων διορισμών που ακυρώθηκαν από το Δικαστήριο.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποδέχτηκε την έφεση και ακύρωσε την πρωτόδικη απόφαση για τους πιο κάτω λόγους:

15 1. Το ανυπόστατο του καταλόγου διοριστέων, τους καθιστούσε εξωγενή παράγοντα και επομένως απαράδεκτο στοιχείο κρίσεως των υποψηφίων.

20 2. Προσωρινός διορισμός στη δημόσια υπηρεσία δεν παρέχει πλεονέκτημα στους διορισθέντες έναντι εξωτερικών υποψηφίων που διαγωνίζονται σε μεταγενέστερο στάδιο για την πλήρωση της οργανικής θέσης. Η θέση αυτή βασίζεται στην αρχή της ισότητας ενώπιον της Διοίκησης για παροχή ίσων ευκαιριών στους πολίτες που διαγωνίζονται για πρώτο διορισμό σε κρατικές υπηρεσίες.

25 3. Η επίδικη διοικητική απόφαση πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας για τον λόγο ότι δεν εξειδικεύεται σ' αυτή η διδακτική πείρα στην οποία γίνεται αναφορά ως προσόν για διορισμό. Επίσης δεν γίνεται καθορισμός της φύσης της γνώσης των ενδιαφερομένων μερών για τις εκπαιδευτικές και διδακτικές συνθήκες στα σχολεία της Κύπρου.

30 4. Οι επίμαχοι διορισμοί έγιναν έξω από το πλαίσιο του Νόμου 161/85 ο οποίος παρείχε εξουσία για τη μονιμοποίηση εκπαιδευτικών λειτουργιών που υπηρετούσαν προσωρινά με σύμβαση και όχι για τη διενέργεια διορισμών επί συμβάσει.

35 5. Η έννοια του όρου "διορισμός" καθορίζεται στο άρθρο 23 του βασικού νόμου και σημαίνει την απονομή θέσης στην εκπαιδευτική υπηρεσία σε πρόσωπα που δεν ανήκουν σ' αυτή.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα. Οι επίδικες αποφάσεις ως προς τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν καθοριστεί στην απόφαση, ακυρώνονται στην ολόκλητά τους βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Republic v Christoudia (1988) 3 C.L.R. 2631·

Savva v The Republic (1986) 3 C.L.R. 445·

Parantoniou & Others v The Republic (1968) 3 C.L.R. 233·

Marathevrou & Others v The Republic (1982) 3 C.L.R. 1088·

5

Nicolaidou v PSC (1985) 3 C.L.R. 2492.

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου Κύπρου (Σαββίδης, Δ.) που δόθηκε στις 9 Μαρτίου, 1990 (Προσφυγή Αρ.84/86) με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή των εφεσεσιόντων κατά του διορισμού επί συμβάσει των ενδιαφερομένων μερών ως εκπαιδευτικών λειτουργών. 10

A. Σ. Αγγελίδης, για τους εφεσεσιόντες.

P. Πετρίδου, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους. 15

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής .

ΠΙΚΗΣ, Δ. : Μετά τη θέσπιση του περί των Εκπαιδευτικών Λειτουργών με Σύμβαση (Διορισμός σε θέσεις στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμου του 1985, Ν 161/85, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ζήτησε από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να προβεί "... στο διορισμό με σύμβαση διάρκειας από 1.12.1985 μέχρι 31.3.1986 εκπαιδευτικών λειτουργών, ως ακολούθως: ...". Έπεται ο καθορισμός του αριθμού των θέσεων που θα πληρώνονταν κατά ειδικότητα. Στη συνέχεια η ΕΕΥ προέβη στο διορισμό επί συμβάσει των ενδιαφερόμενων μερών. Οι διορισμοί έγιναν από πρόσωπα που 20 25 30

- περιλαμβάνονταν στους οικείους πίνακες διοριστέων "... και ειδικότερα εκείνων οι οποίοι έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τέτοιο διορισμό και αφού έλαβε υπόψη τα προσόντα και την πείρα των υποψηφίων όπως επίσης και όλα
- 5 τα σχετικά στοιχεία που υπάρχουν στους φάκελλους των υποψηφίων, ...". Επέλεξε τα ενδιαφερόμενα μέρη ως τους καταλληλότερους, όπως αναφέρεται στην απόφαση της ΕΕΥ, για διορισμό "... λόγω του ότι διαθέτουν διδακτική πείρα και ιδιαίτερα άμεση γνώση των εκπαιδευτικών και
- 10 διδακτικών συνθηκών των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης της Κύπρου. ...".

- Οι εφεσείουσες και οι εφεσεύοντες που ήταν υποψήφιοι για διορισμό σε καθηγητική θέση στη Μέση Εκπαίδευση, προσέβαλαν με κοινή προσφυγή την απόφαση. Η αίτησή
- 15 τους απορρίφθηκε επειδή διαπιστώθηκε από το Δικαστήριο ότι δεν προσκομίστηκαν ούτε προέκυψαν οποιαδήποτε στοιχεία που να κλονίζουν το εύρημα της ΕΕΥ ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ήταν οι καταλληλότεροι υποψήφιοι για την πλήρωση των θέσεων. Το Δικαστήριο απέρριψε την εισήγηση των εφεσείουσών ότι ο Ν 161/85 ήταν αντισυνταγματικός. Στην απόφασή του άχθηκε, αντλώντας καθοδήγηση από την απόφαση της Ολομέλειας στη *Republic v. Christoudia* (1988) 3 C.L.R. 2631, όπου κρίθηκε ότι ο αντίστοιχος προς το Ν 161/85 νόμος που επεδίωξε
- 25 την επίτευξη όμοιων σκοπών στη δημόσια υπηρεσία - ο Ν 160/85 - δεν προσέκρουε σε καμιά συνταγματική διάταξη. Η απόρριψη της προσφυγής συνεπάγεται και την επικύρωση του διορισμού των ενδιαφερόμενων μερών. Ας σημειωθεί ότι η προσφυγή είχε αποσυρθεί σε σχέση με το εν-
- 30 διαφερόμενο μέρος 14.

- Οι αιτήτριες άσκησαν έφεση εναντίον της δικαστικής απόφασης με αίτημα τον παραμερισμό της και κατακο-
λουθίαν την ακύρωση του διορισμού των ενδιαφερόμενων μερών. Η έφεση αποσύρθηκε και απορρίφθηκε εναντίον
- 35 των ενδιαφερόμενων μερών 4, 8 και 9 (Ε. Τεμβρωώτου, Β. Ανδρέου και Μ. Χατζηγεωργίου). Επομένως, στο βαθμό που η εκκαλούμενη διοικητική απόφαση αφορούσε το διορισμό τους, αυτή έπαυσε ν' αποτελεί επίδικο θέμα της έφε-

σης.

Οι λόγοι για τους οποίους προσβάλλεται η απόφαση εξικνούνται στους εξής:

(Α) Συμπερίληψη στα στοιχεία κρίσεως, πινάκων διοριστέων που έγιναν βάσει Κανονισμών που εκδόθηκαν καθ' υπέρβαση εξουσίας και κηρύχθηκαν δικαστικά άκυροι. 5

(Β) Εξέταση αιτήσεων εκτός του πλαισίου στο οποίο υποβλήθηκαν, δηλαδή των σχετικών σχεδίων υπηρεσίας και, 10

(Γ) Απόδοση βαρύτητας σε διδακτική πείρα που κτήθηκε από τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια έκτακτων διορισμών στην εκπαιδευτική υπηρεσία που ακυρώθηκαν από το δικαστήριο ως ανυπόστατοι.

Είναι παραδεκτό ότι οι πίνακες διοριστέων στους οποίους έγινε αναφορά στην επίδικη διοικητική απόφαση, καταρτίστηκαν βάσει κανονισμών που κρίθηκαν άκυροι εξαιτίας της έκδοσής τους, έξω ή κατά παρέκκλιση των προνοιών του εξουσιοδοτικού νόμου και, συγκεκριμένα, των Άρθρων 28 και 76 του περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμου του 1969, Ν 10/69. Αυτό αποφασίστηκε στη *Sanva v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 445. Η δικηγόρος της Δημοκρατίας εισηγήθηκε ότι η ακυρότητα των Κανονισμών σύμφωνα με τη *Sanva* περιορίζεται στην προτεραιότητα η οποία παρέχεται και όχι σ' αυτό τούτο τον καταρτισμό τους. Η θέση αυτή δεν ευσταθεί· οι Κανονισμοί κρίθηκαν ανυπόστατοι λόγω της έκδοσής τους έξω από το πλαίσιο του εξουσιοδοτικού νόμου και, δεύτερο, για το παράλογο του περιεχομένου τους. Ο λόγος της *Sanva* δεν έχει αμφισβητηθεί και αποτελεί κοινή θέση ότι παραμένει ισχυρός. 15
20
25
30

Προκύπτει ότι οι κατάλογοι διοριστέων αποτέλεσαν τη βάση για τον προσδιορισμό των υποψηφίων. Για το ότι οι κατάλογοι αυτοί αποτέλεσαν ένα από τα ουσιώδη στοι-

χεία για τη λήψη της επίδικης απόφασης, δε χωρεί αμφιβολία. Το ανυπόστατο του κατάλογου διοριστέων, τους καθιστούσε εξωγενή παράγοντα και επομένως απαράδεκτο στοιχείο κρίσεως των υποψηφίων.

- 5 Αποτελεί αρχή του δικαίου ότι προσωρινός διορισμός στη δημόσια υπηρεσία δεν παρέχει πλεονέκτημα στους διορισθέντες έναντι εξωτερικών υποψηφίων που διαγωνίζονται σε μεταγενέστερο στάδιο για την πλήρωση της οργανικής θέσης. Η θέση αυτή ευρίσκει έρεισμα στην αρχή
- 10 της ισότητας ενώπιον της Διοίκησης που θέλει τους πολίτες που διαγωνίζονται για πρώτο διορισμό σε κρατικές υπηρεσίες να έχουν ίσες ευκαιρίες [βλ. *Demetra Costa Papantoniou and Others v. Republic* (1968) 3 C.L.R. 233, *Marathevtou and Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 1088
- 15 και *Nicolaidou v. PSC* (1985) 3 C.L.R. 2492].

- Ουσιώδη παράγοντα για την επιλογή των ενδιαφερόμενων μερών διαδραμάτισε η διδακτική τους πείρα σε σχολεία μέσης εκπαίδευσης στην Κύπρο· η πείρα αυτή κτήθηκε, όπως προκύπτει, από υπηρεσία στη δημόσια
- 20 εκπαίδευση βάσει προσωρινών διορισμών που κρίθηκαν ανυπόστατοι και ακυρώθηκαν. Η πείρα αυτή έπρεπε ν' αγνοηθεί, σύμφωνα με τον αιτητή, βάσει των αρχών της ισονομίας. Στην επίδικη διοικητική απόφαση δεν εξειδικεύεται η διδακτική πείρα στην οποία γίνεται αναφορά ή
- 25 η σημασία της ως προσόν για διορισμό βάσει του σχετικού σχεδίου υπηρεσίας. Επίσης δεν καθορίζεται η φύση της γνώσης των ενδιαφερόμενων μερών για τις εκπαιδευτικές και τις διδακτικές συνθήκες στα σχολεία της Κύπρου. Το κρίσιμο αυτό μέρος της διοικητικής απόφασης είναι αναι-
- 30 τιολόγητο, διαπίστωση που ανασκάπτει το θεμέλιο της απόφασης.

- Δεν είναι όμως μόνο η απόφαση που είναι ακροσφαλής αλλά και αυτό τούτο το βάθρο στο οποίο στηρίζεται. Οι λόγοι είναι οι εξής: Οι διορισμοί έγιναν βάσει του Ν
- 35 161/85. Ο νόμος δεν παρέχει εξουσία για τη διενέργεια διορισμών επί συμβάσει αλλά για τη μονιμοποίηση εκπαιδευτικών που υπηρετούσαν (κατά τον κρίσιμο χρόνο)

προσωρινά με σύμβαση. Όπως ο Ν 160/85 απέβλεψε στην καθιέρωση διαδικασίας για τη μονιμοποίηση δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούσαν πάνω σε έκτακτη βάση, έτσι και ο Ν 161/85 καθιέρωσε αντίστοιχη διαδικασία για τη μονιμοποίηση εκπαιδευτικών που υπηρετούσαν επί συμβάσει. Ότι αυτός υπήρξε ο σκοπός του νομοθέτη, συνάγεται άμεσα από τις πρόνοιες του Άρθρου 3(1) του νόμου. Οι διορισμοί περιορίζονται μεταξύ εκπαιδευτικών λειτουργών που υπηρετούσαν με σύμβαση [όρος που ερμηνεύεται στο Άρθρο 2]. Ο όρος "διορισμός" ενέχει την έννοια που του απέδωσαν οι περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμοι 1969 έως (Αρ. 2) 1985 [Άρθρο 2 του Ν 161/85]. Η έννοια του όρου "διορισμός" καθορίζεται στο Άρθρο 23 του βασικού νόμου και σημαίνει την απονομή θέσης στην εκπαιδευτική υπηρεσία, δηλαδή την οργανική ένταξη, σε πρόσωπα που δεν ανήκουν σ' αυτή. Με το Άρθρο 3(1) του Ν 161/85 δόθηκε εξουσία για τη μονιμοποίηση εκπαιδευτικών λειτουργών που υπηρετούσαν πάνω σε προσωρινή βάση. Οι επίμαχοι διορισμοί έγιναν έξω από το πλαίσιο νόμου.

Για κάθε ένα από τους λόγους που έχουμε εκθέσει, οι επίδικες αποφάσεις και οι διορισμοί που προέκυψαν είναι άκυροι.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.

Οι επίδικες αποφάσεις, ως προς τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν καθοριστεί, ακυρώνονται στην ολότητά τους βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.